Geldrop-Mierlo

Raadsvoorstel

Onderwerp
Samenwerkingsovereenkomst Regionale mobiliteit MRE 2024-2030

Beslispunten

1. Kennisnemen van de concept Samenwerkingsovereenkomst Regionale mobiliteit MRE 2024-2030;
2. Instemmen met de zienswijze op de concept Samenwerkingsovereenkomst Regionale mobiliteit MRE 2024-2030.

Inleiding
Binnen de samenwerkingsvorm regionale mobiliteit is afgesproken om te komen tot een efficiënte en doelmatige samenwerking voor de realisatie van onze koers, visie en ambities, door programmatisch werken. Er zijn (inhoudelijke) kaders en werkafspraken nodig om programmatisch te kunnen werken. Dit is opgenomen in de Samenwerkingsovereenkomst regionale mobiliteit. Daarmee vormt deze Samenwerkingsovereenkomst het fundament onder de samenwerking.

Om de regionale samenwerking in de MRE efficiënter en effectiever te kunnen maken, is er een nieuw samenwerkingsmodel nodig die een oplossing biedt voor de vijf uitdagingen binnen de MRE:

1. Ontwikkelen van een door alle gemeenten gedragen visie op de toekomstige mobiliteit;
2. Vergroten van de focus en de samenhang in de uitvoering van programma's en projecten;
3. Versimpelen van de sturing met aandacht voor de regio als geheel en de subregio's;
4. Vergroten van de uitvoeringskracht in programma's en projecten;
5. Verhelderen van rollen en verantwoordelijkheden van betrokken organisaties/ organen.

Om dit te kunnen realiseren heeft het regionaal poho mobiliteit eind 2022 besloten om de MRE te vragen te starten met het programmabureau Regionale Mobiliteit onder de gemeenschappelijke regeling voor de Metropoolregio Eindhoven. Vervolgens is eind 2022 door het dagelijks bestuur van de MRE besloten tot starten met de oprichting.

Eerdere besluitvorming
De eerdere samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuid-oost Brabant is in de raad van 10 december 2018 vastgesteld.
In het raadsvoorstel van de begroting 2024-2027 zijn in het kader van de regionale bekostigingssystematiek financiën opgenomen om onderdelen van deze samenwerkingsovereenkomst uit te kunnen voeren. In de raadsvergadering van 9 november 2023 is ingestemd met de gemeentelijke bijdrage aan de benodigde regionale cofinanciering.

Wat willen we bereiken
De Samenwerkingsovereenkomst regionale mobiliteit zal de basis onder de samenwerking binnen de MRE op het gebied van regionale mobiliteit gaan vormen.

Argumenten
1.1 De reden voor een nieuwe samenwerkingsovereenkomst
De gemeenschappelijke regeling van de Metropoolregio Eindhoven vormt niet genoeg juridische basis voor de gewenste samenwerking op mobiliteit. In de Samenwerkingsovereenkomst van de Bereikbaarheidsagenda zijn al afspraken gemaakt over regionaal samenwerken. De Samenwerkingsovereenkomst voor de bereikbaarheidsagenda is te beperkt omdat:

- De scope alleen bereikbaarheidsagenda is;
- Met het breder trekken van de scope en het invoeren van een programmabureau er ook nieuwe taken en verantwoordelijkheden zijn, die hierin nog niet opgenomen zijn;
- De gewenste verandering ook vastgelegd moet worden, waarbij het gaat om specifieke beschrijvingen van mandaten en processen.

Daarom stellen we nu een Samenwerkingsovereenkomst regionale mobiliteit op, waarin de gehele regio en het totale mobiliteitsdomein opgenomen zijn. De Samenwerkingsovereenkomst regionale mobiliteit is daarmee de basis onder de samenwerking binnen de MRE op het gebied van regionale mobiliteit.

1.2 Koppeling met de regionale bekostigingssystematiek
De Metropool Eindhoven groeit veel harder dan verwacht. Om de groei aan inwoners, woningen en banen in Brainport Eindhoven op te vangen is een mobiliteitstransitie onvermijdelijk en noodzakelijk. Om de schaalsprong te organiseren hebben Rijk en regio een eerste maatregelenpakket gedefinieerd. Dit vraagt om een grote investering, verdeeld over Rijk, provincie, bedrijfsleven en de 21 MRE-gemeenten. Op basis van de beoogde 'regionale bekostigingssystematiek' wordt voor de periode 2024-2033 aan Geldrop-Mierlo een bijdrage gevraagd van € 2,01 mln. Deze bijdrage is in november 2023 door de gemeenteraad in de begroting opgenomen en vastgesteld.
De Samenwerkingsovereenkomst regionale mobiliteit betreft een uitwerking van deze bekostigingssystematiek, waarin afspraken worden vastgelegd over de regionale programma's en projecten.

2.1 Zienswijze op proces en afstemming nieuwe Samenwerkingsovereenkomst
De nieuwe Samenwerkingsovereenkomst heeft veel overeenkomsten met de lopende samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuid-oost Brabant.
In de concept Samenwerkingsovereenkomst is echter geen regionale ambtelijke overlegvorm met alle 21 regiogemeenten opgenomen. Het huidig breed regionaal ambtelijk overleg platform is de afgelopen jaren naast de ambtelijke subregio overleggen waardevol geweest. Met name de integrale afstemming tussen de verschillende gemeenten en het gezamenlijk bespreken van de belangrijke regionale onderwerpen op het gebied van mobiliteit heeft een meerwaarde. Het zou dan ook een gemis zijn wanneer dit in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst geen vervolg zou krijgen. In de zienswijze verzoeken wij de

MRE net als in de huidige samenwerking ook in de nieuwe samenwerkingsvorm een regionaal ambtelijk platform op te nemen.

Kanttekeningen

1.1 Onafhankelijke rol Programmabureau van belang

In de voorliggende Samenwerkingsovereenkomst wordt een belangrijke rol toegedicht aan het programmabureau Regionale Mobiliteit. Het is van belang dat deze een onafhankelijke rol vervult zodat de uitvoering van genoemde taken en verantwoordelijkheden garant staat voor de realisatie van een evenwichtig maatregelenpakket voor het gehele MRE-gebied. Als individuele gemeenten hebben wij geen directe invloed op de bemensing van het programmabureau. Dit loopt via de gemeenschappelijke regeling voor de Metropoolregio Eindhoven.

Wat gaan we daarvoor doen

Randvoorwaarden

De Samenwerkingsovereenkomst regionale mobiliteit zal de samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda vervangen. Oude afspraken over de bereikbaarheidsmiddelen uit het Bereikbaarheidsakkoord worden zo veel mogelijk 1-op-1 overgenomen.
In de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst regionale mobiliteit worden de afspraken vastgelegd uit het nieuwe samenwerkingsmodel en zijn de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende gremia opgenomen. Er worden afspraken gemaakt over de manier waarop we samenwerken en op welke manier lopende afspraken in deze samenwerking landen. De Samenwerkingsovereenkomst regionale mobiliteit legt daarmee het fundament onder de samenwerking, waarop verschillende inhoudelijke uitwerkingen later kunnen steunen. Denk aan de inhoudelijke uitwerking van de regionale Mobiliteitsvisie, het programma en het jaarplan, maar ook toekomstige afspraken over gezamenlijke inzet richting Rijk en andere partners, gezamenlijke organisatie en financiering van nieuwe opgaven, etc.

Planning

Na de raadsvergadering van 19 februari wordt de zienswijze over de concept Samenwerkingsovereenkomst bij het poho mobiliteit ingediend. Het definitieve instemmingsbesluit wordt voorgelegd aan de raad, de planning is voorzien in de raad van 25 maart 2024. Ondertekening van de Samenwerkingsovereenkomst zal vervolgens plaatsvinden in het poho mobiliteit.

Communicatie

De gemeente Eindhoven publiceert de Samenwerkingsovereenkomst regionale mobiliteit in het digitale gemeenteblad.

Wat mag het kosten

De organisatiekosten bestaan uit de personele kosten van het programmabureau en de kosten voor extern advies. Om deze kosten te dekken wordt jaarlijks €575.000,- ingebracht door partijen gezamenlijk naar rato van het aantal inwoners. Het overige deel van de kosten wordt gedekt vanuit de MRE-begroting of andere bronnen.
Werkzaamheden ten behoeve van specifieke projecten worden niet uit het budget voor de programmakosten betaald maar volgen de financieringsopzet zoals hierna beschreven.
Bij de afspraken over financiering van de programma's en projecten wordt aangesloten bij de huidige afspraken en regelingen over respectievelijk bereikbaarheidsagenda en -akkoord, regionaal mobiliteitsprogramma en SmartwayZ.NI. In de verdeling van de beschikbare middelen ter uitvoering van de programma's en projecten wordt geen wijziging aangebracht. De financiële verdeling volgt de huidige systematiek met behoud van ieders rol en taak, zij het dat de rol van het programmateam Bereikbaarheidsagenda per 1 januari 2024 wordt overgenomen door het programmabureau.
Op grond van de huidige overeenkomst Bereikbaarheidsagenda bedragen de jaarlijkse kosten op dit moment voor Geldrop-Mierlo € 28.000,-. In de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst is geen sprake van aanvullende kosten en het voorgestelde besluit kan dus binnen de begroting worden uitgevoerd.

Duurzaamheid

Deze regionale samenwerking is tot stand gekomen om onder andere gezamenlijk de mobiliteitstransitie in de regio te bewerkstelligen. Door hierin regionaal samen te werken kunnen grotere stappen gezet worden in fietsstimulering en verbetering van het openbaar vervoer, waarmee tevens meer inhoud gegeven kan worden aan de concretisering van de gemeentelijke omgevingsvisie.

Bijlagen:

1. Concept Samenwerkingsovereenkomst Regionale mobiliteit MRE 2024-2030
2. Zienswijze Samenwerkingsovereenkomst

Geldrop, 12 december 2023

N.J.H. Scheltens
Secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester